

Motion till riksdagen 2005/06:So648

av Lars Ohly m.fl. (v)

Socialpolitik

Motionen delad mellan flera utskott

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om en uppföljning av Valfärdsbokslutets rapport.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att uppdra åt Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) att utarbeta behandlingsmetoder för arbetet med flickor i kris.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om uppdra åt Institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) att utarbeta behandlingsmetoder för barn i socialt utsatta familjer.
4. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om att inte minska försörjningsstödet när barnbidraget höjs.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att barns och ungas små inkomster inte skall reducera försörjningsstödet.
6. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om lagändringar för att stärka tillsynen och kvalitetssäkra vård och behandling vid Hem för vård och boende.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att hindra att utsatta barn blir hemlösa.
8. Riksdagen beslutar om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) 5 kap. 11 §.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att ge Socialstyrelsen i uppdrag att se över vilka förändringar som är nödvändiga för att säkra att arbetssökande i behov av försörjningsstöd behandlas i enlighet med 1 kap. 1 § SoL.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att statliga myndigheter inom vård- och omsorgsområdet skall föra en könsuppdelad statistik avseende utförda insatser.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om samhällsnyttiga organisationer.¹

¹ Yrkande 11 hänvisat till KrU.

Fel! Okänt namn på

1 Inledning

Det går att urskilja åtminstone fem brytningstider som förändrat socialpolitiken i Sverige. Den första inföll när fattigvårdsbegreppet avskaffas och fick en inriktning mot lagstiftning om sociala rättigheter. Vi befann oss då i sent 1800-tal och tidigt 1900-tal. En andra avgränsad period är 1930-talets depression som gav ett bakslag för lagstiftningen men förbyttes efter andra världskriget i en tid som fått beteckningen "kapitalismens guldålder". Staten kunde då utan större motstånd – genom beskattning – göra större transferringar från ekonomiskt starka till de ekonomiskt svagare grupperna i samhället. Ett utbyggt socialförsäkringssystem blev det instrument som då kom till användning. Ett fjärde förändringsskede inträffar under 1970-talet, då kvinnornas deltagande på arbetsmarknaden påtagligt började öka. Det var också då som välfärdsstaten började spela en central roll för relationerna mellan könen och genusperspektivet blev betydelsefullt eftersom lagarna på det socialpolitiska området formellt var könsneutrala. Därför måste deras betydelse analyseras i relation till de faktiska situationer som kvinnor och män befann sig i och särskilt då kvinnors ställning i arbetslivet – analyser som ständigt måste göras om och hållas aktuella.

Sjuttiotalsperioden förbyttes under 1980-talet och första hälften av 1990-talen till en tid med långvarigt hög arbetslöshet och nedskärningar på det sociala området. Socialpolitiken kom i stor utsträckning att användas i krisbekämpningen. Besparingar gjordes på barnbidrag, sänkta pensioner och sjukersättningar, avskaffandet av den allmänna tandvårdsförsäkringen m.m. Denna femte period i socialpolitikens historia avviker också dramatiskt från den föregående efterkrigstiden genom att de tidigare mycket låga arbetslöshetsnivåerna övergick i långvarigt hög arbetslöshet. Arbetslöshetens konsekvenser för hälsa, ekonomi, sociala relationer samt för familjens och barnens villkor är viktiga i detta sammanhang.

Detta är en grov beskrivning av vad som hänt de senaste hundra åren och ger en bakgrund till hur socialpolitiken kan utvecklas. Men då måste frågan ställas: Var står vi nu? Vänsterpartiet anser att vi just nu är inne i en rehabiliteringsperiod för socialpolitiken. Det gäller att först återställa de skador som "krisåren" fört med sig men att samtidigt se framåt för att utveckla välfärden.

2 Välfärdsbokslutet

När det gäller framtiden har det nu gått nästan fem år sedan Välfärdsbokslutet kom med sin rapport. Vänsterpartiet menar att det krävs ytterligare satsningar för att komma tillrätta med de problem som Välfärdsbokslutet redovisar. Det handlar om en fortsatt satsning på miljön i skolan, på att öka antalet lärare och kringpersonal, på att ge kommunerna vetorätt när det handlar om att etablera privata skolor. Det handlar om det stora antalet omhändertagna unga. Det krävs ytterligare åtgärder för att stärka fattiga barns ställning och för att förbättra de många ensamstående föräldrarnas situation, de flesta kvinnor. Vi har

i dag alltför många hemlösa och arbetslösa. Missbruksvården behöver rustas upp då kommunerna minskat resurser till vården och saknar en planering och utvärdering av verksamheten. Det gäller också vilket stöd och hjälp funktionshindrade kan få som inte finns inom personkretsen för handikappreformerna, exempelvis rehabilitering och habilitering.

Vänsterpartiet vill fortsätta att satsa på socialpolitiken för att öka välfärden. En ny parlamentarisk grupp får i uppgift att ta fram förslag för att avhjälpa de brister som beskrivs av Valfärdsbokslutet. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3 Socialpolitik i dag

I dag har diskussionen om socialpolitiken avstannat. I stället för en fortsatt utbyggd välfärd diskuteras repressalier i form av indragna försörjningsstöd för dem som ej kan anpassa sig till hårdare krav på aktiviteter. I stället för att låta barnperspektivet slå igenom så att höjningar av det generella barnbidraget även kommer de barn som lever i familjer med försörjningsstöd till del så talar man om vuxenvärldens marginaleffekter. Vänsterpartiet menar att det går att återskapa en socialpolitik värd namnet. I denna motion föreslår vi därför förbättringar på det sociala området.

3:1 Barnen

En nationell strategi för att förverkliga FN:s konvention om barnets rättigheter beslutades år 1999 av en enhällig riksdag. Barnkonventionen skulle genom den beslutade strategin genomsyra alla beslut i riksdagen, kommuner, lands-ting och statliga myndigheter. Barnombudsmannen fick ett utökat uppdrag med uppgift att vara motorn i arbetet med att sprida, integrera och följa upp barnkonventionen.

Fem år senare har riksdagen tagit del av flera rapporter från Barnombudsmannen, Rädda Barnen och Socialstyrelsen m.fl. som visar att barnkonventionen inte har genomsyrat alla områden. Brister finns i bl.a. socialtjänsten vid bedömning av ekonomiskt bistånd, vid vräkningar och även i ärenden som direkt berör barn, t.ex. vid omhändertaganden. Det är synnerligen allvarligt då socialtjänsten ska utgöra det yttersta skyddsnätet i samhället och i vissa fall har ett direkt skyddande uppdrag när det gäller barn som far illa. Vänsterpartiet kräver i en särskild motion att barnkonventionen inkorporeras i svensk lagstiftning.

Flickor och pojkar bemöts tidigt på olika sätt utifrån kön. De studier som tidigare gjorts har ofta fokuserat på flickors behov och villkor. Det har inneburit att man riskerar att cementera pojken som norm samtidigt som man osynliggör pojkars behov. Könstrukturerna blir särskilt tydliga i familjerättsfrågor och i situationer där socialtjänsten ska relatera till föräldrarna. Kvinnorna ges där störst ansvar för barnet, och då modern inte längre klarar av det

Fel! Okänt namn på

ansvaret räknas inte alltid fadern som ett reellt alternativ som ensam vårdnadshavare, utan i stället blir fosterhemsplacering ofta aktuellt.

Många barnfamiljer i världen måste fly från sina hemländer. Det finns även flyktingbarn som kommer hit helt ensamma. Dessa barn behöver en vuxen person som kan ta till vara deras rättigheter tills man hittar deras riktiga föräldrar. Till dessa barn utses en god man som skall tillvarata barnets intressen. Det står också i utlänningslagen att vi skall vara lyhörda och lyssna på barnen och ta hänsyn till deras behov. De behöver ofta hjälp för att hantera svåra upplevelser. Det är viktigt att detta inte bara blir goda ord utan att barnen ses i socialpolitiken och att socialtjänsten synliggör och arbetar aktivt för att förbättra asylsökande barnfamiljer och ensamkommande barns situation.

Flickors och pojkars sexualitet betraktas på olika sätt och socialtjänsten tenderar att betrakta tidig och aktiv sexualitet hos flickor som ett problem. Det används inte sällan som ett skäl för familjehemsplacering. Generellt kan man säga att tonårsflickor ofta placeras i fosterhem på grund av relationsproblem och pojkar på grund av beteendeproblem. Flickors problem uppmärksammas senare än pojkars, vilket visar på att flickors situation tycks vara relativt osynlig fram till dess att flickorna kommer upp i tonåren. Vänsterpartiet föreslår att regeringen ger institutet för utveckling av metoder i socialt arbete (IMS) (Socialstyrelsen) i uppdrag att utveckla metoder för att stödja tonårsflickor i krissituationer. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

3:2 Barnkonventionen vid beslut om ekonomiskt bistånd

I Statistiska centralbyråns ULF-undersökning 2000, som refereras i Socialstyrelsens Socialtjänsten i Sverige – en översikt 2003, anges det att ekonomiska problem var vanliga bland barnfamiljer. Det fanns en indikation på att ca 230 000 barnfamiljer haft svårt att klara vardagsutgifter och över hälften av de ensamstående mammorna hade svårt att få ekonomin att gå ihop. Därmed återfinns dessa också i statistiken över dem som har behov av ekonomiskt bistånd. Barn som lever ekonomiskt utsatt är framför allt barn i familjer som får ekonomiskt bistånd, barn som lever med en förälder och barn till invandrade.

Ekonomiskt bistånd ska tillförsäkra den enskilda en skälig levnadsnivå, en levnadsnivå som inte preciseras i lagtexten eller i dess förarbeten. I Socialtjänsten i Sverige står det därför att biståndet måste relateras till den aktuella situationen och den allmänna standardutvecklingen. Det finns i dag en undre gräns för vad som ska ingå i en skälig levnadsnivå men inte en övre. Det finns därför utrymme för att exempelvis ta hänsyn till barnens behov.

Vi har konstaterat att många barn berörs av besluten om ekonomiskt bistånd. Trots det vägs sällan eller aldrig barnets bästa, utifrån barnkonventionens anda, in i beslutet om ekonomiskt bistånd. Hösten 2003, granskade Länsstyrelsen i Stockholms län hur barnets bästa beaktats i bedömningen av ekonomiskt bistånd. Det visade sig att trots kommunernas riktlinjer om att barnets bästa ska betonas så har det inte fått genomslag. Det finns dock några

positiva tendenser, vilket också framförs i Socialstyrelsens sammanställning av tillsynen 2003 men det finns fortfarande stora brister och variationer mellan olika delar i landet.

Vänsterpartiet anser att det är oacceptabelt att barnets bästa inte beaktas i besluten om ekonomiskt bistånd. Barn som lever i ekonomiskt utsatta miljöer under sina första år riskerar att få en betydligt sämre hälsa, ökad risk för utanförskap och svårigheter att ta plats i samhället än jämnåriga. Vi anser därför att institutet för metodutveckling inom socialtjänsten bör ges i uppdrag att prioritera utvecklingen av metoder för att integrera barnkonventionen i handläggandet av ekonomiskt bistånd. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3:3 Barn och ungas ekonomi

I dag minskar föräldrarnas försörjningsstöd när barnbidraget höjs. Det betyder att redan utsatta barn inte får del av den ökade välfärden på samma sätt som andra barn. Vänsterpartiet kräver en lagändring för att säkerställa att barnbidraget inte ska ingå i beräkningsunderlaget för socialbidrag. Vi anser att det är av yttersta vikt att säkerställa att också de allra fattigaste får ta del av barnbidragshöjningar. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Familjer ska heller inte få reducerat försörjningsstöd på grund av att ungdomar i familjen exempelvis sommarjobbar. Enligt våra uppgifter varierar praxis på detta område från kommun till kommun. Vi anser att det ska gälla lika för alla. Det handlar oftast om mycket små inkomster som ungdomar behöver för att kunna delta i olika fritidsaktiviteter. Lön som barn i familjen tjänar ska undantas, förslagsvis upp till gränsen för skatteplikt. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3:4 Hem för vård och boende (HVB)

Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet lade under år 2003 fram en rad förslag till riksdagen för att stärka utsatta barns situation. (prop. 2002/03:53). Dessa förslag antogs av riksdagen i juni 2003. Skyddet för barn i utsatta situationer stärktes genom att socialtjänsten, hälso- och sjukvården samt förskolan, skolan och skolbarnsomsorgen blev skyldiga att samverka med samhällsorgan, organisationer och andra när det gäller barn som far illa eller riskerar att fara illa. Anmälningsskyldigheten enligt socialtjänstlagen utvidgas till att även omfatta myndigheter inom kriminalvården och rättspsykiatri. Det införs också i brottsbalken en ny regel om skärpta straff för brott inom familjen som begås mot eller inför barn. Regeln innebär att ett straff kan skärpas om brottet skadat eller hade kunnat skada tryggheten och tilliten hos ett barn i barnets förhållande till en närstående person.

Vänsterpartiet menar att detta är ett sätt att stärka barns rätt och skydd och vill fortsätta på den vägen. Lagen om särskilda bestämmelser för vård av unga

Fel! Okänt namn på

(LVU) har för närvarande ingen portalparagraf som kan ge skydd och en ökad kvalitet åt vården och behandlingen av unga. Detta bör få en tydlig skrivning. Det bör också i LVU införas en regel om hur kommunens tillsyn skall utformas. Vi anser att formuleringen i 13 § LVU är vag och behöver skärpas: Där står nu endast: *Socialnämnden skall noga följa vården av den som får vård med stöd av denna lag.* Riksdagens revisorer föreslog i sin granskning av Statens institutionsstyrelse att en oberoende tillsyn av dess verksamhet skulle inrättas. Vi anser att detta borde utvidgas till att en tillsynsverksamhet inrättas för hela området, vilken kunde placeras vid Socialstyrelsens regionala enheter. Utöver detta måste länsstyrelsernas tillsyn av HVB regleras så att alla hem granskas årligen med inriktning på att kvalitetssäkra behandlingen. Vi anser också att fördragsamhet med oegentligheter och lagbrott skall få omedelbara konsekvenser som indragna tillstånd och stängningar av hem för vård och boende. Detta skall tydliggöras i den lagstiftning som reglerar verksamheten, dvs. socialtjänstlagen och LVU. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

3:5 Barn som vräks

Vänsterpartiet anser att bostaden utgör grunden för människors möjligheter att leva ett bra liv, vid sidan av arbete, vård, utbildning och omsorg. Att vara utan bostad är att bli berövad rätten till ett sådant.

Under 1960- och 1970-talen gjordes en rad insatser för att komma till rätta med bostadsbristen. Staten införde finansieringsgarantier för byggandet och kommunerna prioriterade bostadsplanering och markupplåtelse. Alla satsningar som gjordes under den här perioden var inte helt lyckade men de innebar att hemlösheten under perioden 1975–1985 kraftigt minskade. Under 1990-talet har den återkommit och permanentats på en för hög nivå.

Stora grupper befinner sig i närheten av fattigdom och hemlöshet. För att förhindra att de hamnar där krävs verktyg för kommuner och stat att förebygga hemlöshet och bekämpa den hemlöshet som redan är ett faktum. Det avgörande för att lösa problemet är att bygga bostäder som de flesta har råd att bo i. Dessutom måste bostadsbidragen fungera på ett sådant sätt att de grupper som av ekonomiska skäl i dag inte kan söka eller behålla bostäder får en rimlig möjlighet att göra detta. Men därutöver krävs regleringar så att bostadsförsörjningen fungerar och bostäder kan fördelas under ordnade och icke-diskriminerande former, något som en fri marknad aldrig kan garantera. Vänsterpartiet tar i en särskild motion upp en rad förslag som bör genomföras för att ingen skall behöva vara bostadslös och där vi bland annat kräver att det i 4 kap. 1 § socialtjänstlagen respektive lagen om kommunernas bostadsförsörjningsansvar införs en bestämmelse om allas rätt till en egen bostad.

I forskning från 1991 visade det sig att förekomsten av barnfamiljer bland dem som vräkts från sin bostad var uppseendeväckande stor. Vid en intervjuundersökning visade det sig att ca 40 % av de vräkt bestod av barnfamiljer. Dessa uppgifter styrktes vid en liknande studie från Göteborg år 1993. Länsstyrelserna fick år 1999 i uppdrag att följa upp hur stärkandet av barnperspek-

tivet i socialtjänsten efterlevs. Länsstyrelsen i Västra Götaland följde år 2002 upp vräkningar genom att bl.a. studera avhysningsprotokoll. Det framgick då att det endast i undantagsfall framkom i protokollen om barn fanns med.

Länsstyrelsen valde då att fördjupa studien via 21 ärenden där kvinnor vräkts. I dessa fall framkom det att det i 14 ärenden fanns barn med vid avhysningen. Det framgick också att socialtjänsten endast varit med vid avhysningen i tre fall, i ett fall har socialtjänsten hjälpt till med annan bostad före vräkningen. I tre fall finns inga anteckningar alls om hur boendet lösts. Det innebär att det finns belägg för att relativt många barn i Sverige utsätts för en av de mest omvälvande händelser som kan inträffa – att mista sin bostad. Vänsterpartiet menar att det är oacceptabelt. Regeringen bör därför snarast vidta åtgärder för att hindra att barn blir hemlösa pga. att föräldrarna vräks från sin bostad. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

4 Kvinnors ställning

För att nå ett jämställt samhälle måste kvinnor ges ökat utrymme i alla samhällsfärer och män ta ett större kollektivt ansvar och arbeta mot sin egen överordning.

Föreställningar om manligt och kvinnligt präglar och återskapas inom samtliga samhällsfärer. Isärhållandet av könen är tydligt redan i skolan och återspeglas sedan i en segregerad, orättvist värderad och lägre avlönad arbetsmarknad. Kvinnors underordning i alla slags beslutsprocesser är ett faktum.

Mäns makt över kvinnor tar sig många uttryck. Det könsrelaterade våldet som män utsätter kvinnor för är det yttersta uttrycket för det ojämlika maktförhållandet mellan könen.

Uttrycken för denna maktojämlikhet kan skilja sig åt beroende på vilken klass eller vilket land man kommer ifrån, om man bor i stad eller glesbygd, om man är ung eller gammal. Dessa uttryck är olika, men ändå lika i den meningen att män är överordnade kvinnor.

En feministisk analys kan inte begränsas till ett eget område, varken inom politiken, samhällslivet eller i det privata livet. För att komma åt orättvisorna mellan könen krävs ett feministiskt perspektiv överallt i samhället, i all politik på alla nivåer.

Vänsterpartiet har tidigare motionerat om en ändring i socialtjänstlagen för att stärka socialnämndens skyldighet att ge stöd och hjälp till brottsoffer. Denna bestämmelse gäller särskilt kvinnor som utsätts för våld och övergrepp. Den föreslagna förändringen handlar om att byta ut ordet ”bör” mot ordet ”skall” i 5 kap. 11 § socialtjänstlagen.

Både brottsofferjouren och utredningen Slag i luften (SOU 2004:121) har inkommit med samma förslag. En starkare skrivning innebär dels att samhället visar sitt stöd för brottsoffer som ofta tvingas gå igenom en smärtsam process i domstolen, dels är det en signal om att socialnämnden ska arbeta aktivt med praktiskt stöd till de brottsoffer som har behov av exempelvis

Fel! Okänt namn på

skyddat boende. Det finns därför all anledning att genomföra den föreslagna lagändringen i (2001:453) 5 kap. 11 § socialtjänstlagen så att ordet ”bör” i första och andra meningen byts ut mot ordet ”skall” enligt följande:

Nuvarande lydelse

Socialnämnden *bör* verka för att den som utsatts för brott och dennes anhöriga får stöd och hjälp. Socialnämnden *bör* härvid särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp i hemmet kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Föreslagen lydelse

Socialnämnden *skall* verka för att den som utsatts för brott och dennes anhöriga får stöd och hjälp. Socialnämnden *skall* härvid särskilt beakta att kvinnor som är eller har varit utsatta för våld eller andra övergrepp i hemmet kan vara i behov av stöd och hjälp för att förändra sin situation.

Detta bör riksdagen besluta.

5 Socialtjänstens insatser för arbetslösa

I socialtjänstlagens portalparagraf står det: ”Socialtjänsten skall under hänsynstagande till människans ansvar för sin och andras sociala situation inriktas på att frigöra och utveckla enskildas och grupperns egna resurser. Verksamheten skall bygga på respekt för människornas självbestämmanderätt och integritet.” Dessa målformuleringar är för Vänsterpartiet ett centralt inlägg i socialpolitiken.

I 4 kap. 1 och 4 §§ socialtjänstlagen (SoL) ställs vissa krav på arbetslösa för att betala ut försörjningsstöd. Vilket lagrum som tillämpas för olika grupper är olika i olika kommuner. 4 § syftar främst på ungdomar som står utanför arbetsmarknaden. I en del kommuner menar man att 1 § räcker för att ställa krav på alla. Vänsterpartiet menar att 4 § är till för att ställa krav, medan det görs en felaktig tolkning av 1 § när nämnden stöder sig på formuleringen: ”Den som inte själv kan tillgodose sina behov eller kan få dem tillgodosedda på annat sätt har rätt till bistånd av socialnämnden för sin försörjning (försörjningsstöd) och för sin livsföring i övrigt.” Det är inte rimligt att med den utgångspunkten avkräva en arbetssökande tre timmars närvaro på exempelvis ett jobbcentrum, i alla fall inte när den arbetssökande inte erbjuds en meningsfull aktivitet. Det finns avskräckande exempel på hur människor som är analfabeter tvingats sitta och ”läsa” platsannonser tre timmar om dagen för att få sitt försörjningsstöd. Utvärderingen av det så kallade Skön-projektet visar också att det ibland ställs orimliga krav för att ett försörjningsstöd skall utgå. Socialstyrelsen bör därför ges i uppdrag att se över vilka förändringar som är nödvändiga för att säkra att arbetssökande i behov av försörjningsstöd behandlas i enlighet med 1 kap. 11 § SoL. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

6 Samhällsnyttiga organisationer

Vi har redan i dag organisationer som erhåller stöd genom årliga bidrag i statsbudgeten. Dit hör handikapp-, nykterhets- och pensionärsorganisationer. Vi har också en rad organisationer som har tillkommit när det sociala nätverket inte fungerat. Det är människor, enskilt eller i grupp, som sett brister där insatser från stat och kommuner varit otillräckliga. De har då skapat en organisation i syfte att avhjälpa bristerna. De får som regel inte sina pengar per automatik genom en post i statsbudgeten.

Dessa organisationer lever ofta ur hand i mun. Många har klarat sig under årtionden på olika bidrag och genom att få projektpengar. Det kan vara från Allmänna arvsfonden, Socialstyrelsens projektmedel eller från landsting och kommuner.

Vänsterpartiet har tidigare genom motioner och i förhandlingar med regeringen gjort försök att få en särskild budgetpost för att stadigvarande kunna finansiera verksamheten för organisationer som Amningshjälpen, Fountain House, Kilen, Noaks Ark, m.fl.

Enligt budgetpropositionen kommer regeringen under hösten 2005 att tillsätta en utredning som skall göra en översyn av statens bidrag till folkrörelserna. Vi är osäkra på om de organisationer som vi i detta sammanhang ser som samhällsnyttiga definitionsmässigt kan sorteras in under folkrörelsebegreppet och därmed bli föremål för utredarens intresse. Vänsterpartiet föreslår att riksdagen hos regeringen begär att även dessa organisationer ingår i den kommande utredningen. Detta bör riksdagen ge regeringen till känna.

Stockholm den 4 oktober 2005

Lars Ohly (v)

Lars Bäckström (v)

Berit Jóhannesson (v)

Sermin Özürküt (v)

Lennart Gustavsson (v)

Alice Åström (v)

Ingrid Burman (v)